

TİMSAH BÖCEĞİ

Takma adı, timsah böceği olan, *Laternaria* cinsi bu ağaç böceği, Güney Amerika'nın tropik ormanlarında yaşar.

Pennsylvania Üniversitesi'nden tropikal biyolog Daniel Janzen, ilginç şekil ve renklerin kamuflaj gereksiniminden kaynaklandığını söylüyor. Burun kısmındaki yumrular, muhtemelen bir ağaç dalına benzemeye, göz görünümündeki karanlık noktalar ise bir yaprak üzerindeki küflü kısımları andırır maya yöneliktir.

Laternaria'nın düşmanlarının O'nu bir timsaha benzetme olasılığı var mıdır? Jan-

zen'e göre, kesinlikle hayır.

Böcek, timsahların olmadığı, ağaç tepelerinde yaşar. Düşmanları ise, kertenkele ve yılanların avları olan, maymun, sincap ve kuşlardır. Bir maymun ya da kuş için timsah böceği, genel bir korku etkisini uyandıracak kadar kertenkeleyle benzer. Bunun için diyor Janzen, böceğin düşmanları, O'nun gerçekten bir kertenkele olup olmadığını araştırmadan uzaklaşacaklardır.

Eğer bu kamuflaj, bir maymun, sincap ya da kuşu al-

datmaya yetmezse, timsah böceği önce, kanatlarını çıkararak kocaman göz çukurlarını sergiler. Saldırganı korkutup kaçırılmazsa böcek bu kez, şiddetli sarımsak kokulu, etkili bir kimyasal madde salgılar. Bu yöntem de iş görmezse, geniş kafasını ağaç vurarak sersemletici bir ses çıkarmakla düşmanını korkutmaya çalışır. Fakat bütün bu pasif savunma sistemleri başarısız kalırsa, Timsah böceği en etkili silahını kullanır, uçarak uzaklaşır. (Science Digest'ten)

Bu konuya yaklaşım, yelkenli-gemi- çalışmalarını çeşitli gruplara ayırsa bile- geleneksel olarak denizciler hiçbir zaman gemi modelinde anlaşılamazlar- birleştikleri tek ortak nokta, hükümetin parasal desteğini sağlayabilmektir. Denizcilik uzmanlarının hesaplarına göre çağdaş normal ölçülerde bir geminin yapımı için, en az 50 milyon Dolar gerekmektedir. Elde bulunan bir gemiye yelken eklenmesi ise bir milyon doların dörtte üçü kadar olacağı tahmin edilmektedir. Federal ipoteklemeye girilmeden, yapımcı ve çalıştırıcılara, günümüzdeki gemilerin yapımı garanti edilmektedir. Durum böyle iken, yelkene dönüşüm, en azından Amerika'da, pek kesin görünmemektedir; daha doğrusu destekleyicilerinin daha güçlü savunmaları gerekecektir.

Okyanus Taşımacılık Şirketi'nden Hugh

Lawrence'in, geçenlerde yazdığına göre, "yelkenli yük gemileri üzerinde atılan en son değerli adım 1900'lerde oldu. O sıralarda henüz uçaklar uçmamıştı, arabaların da atsız faytonlardan pek farkları yoktu. Elektrik ışığına çok ender rastlanıyordu ve daha radyodan da bir ses duyulmamıştı. Geçen bu yıllarda çok şeyler değişti, geliştirildi ve bulundu... teknolojiye ilerlemeleri ve yeni malzemeleri kullanarak eskilere daha yeni bir biçim vermek ya da daha yeni nesneler meydana çıkartmak evvelen olanaksızdı."

En yakın gelecekte, bugünün yelkenli gemilerle oluşan romantik görüntüsüne, yarının daha yüksek teknolojinin sağladığı verimlilik ve görkem de eklenecektir.

SCIENCE 81'den Çeviren:
Kumru SARIMANOĞLU